

Česká gynekologická a porodnická společnost ČLS JEP

(org. č. 15)

Czech Gynecological and Obstetrical Society CzMA

V roce 1919 se v Praze sešli chirurgové a gynekologové a rozhodli se založit jednotnou společnost. První sjezd této společnosti se konal 2.–4. dubna 1921 v Praze, předsedal mu prof. O. Kukula. Spolupráce společnosti trvala téměř dvě desetiletí, ale na obou stranách se objevovala volání po osamostatnění jejích obou sekcí. Tento požadavek poprvé pronesl tehdejší předseda společnosti prof. Jerie v roce 1929, návrh však narazil na odpor chirurgů, a tak teprve valná hromada 22. 2. 1936 schválila dobrovolný rozchod. Počátek samostatné ČGPS lze tedy označit uvedeným datem.

Činnost společnosti neustala ani ve zlých dobách 2. světové války, takže kontinuita obou oborů trvá. Až do rozdělení naší federace se Československá gynekologická a porodnická společnost dělila na ČGPS a SGPS. Každá z nich měla svůj výbor a předsedu a společně měly federální výbor: v roli jejího předsedy se ve 2letých intervalech pravidelně střídali český a slovenský předseda. Předsedy České gynekologické a porodnické společnosti vždy byli významní představitelé našeho oboru: prof. Josef Jerie (do 1937), prof. Antonín Ostrčil (1938–1940), prof. Emil Zikmund (1941–1944), prof. Josef Gruss (1945–1946), prof. Jiří

Trapl (1946–1950), prof. Josef Lukáš (1951–1953), prof. Vladimír Mikoláš (1954), prim. MUDr. Jan Jerie (1955–1958), prof. Karel Klaus (1959–1960), akademik Alfréd Kotásek (1961–1985), prof. František Macků (1986–1990), prof. Ladislav Pilka (1990–1993), doc. Vít Unzeitig (1993–1997), prof. Jan Hořejší (1997–dosud).

Po rozdělení našeho státu zanikl i společný federální výbor, ale ČGPS a SGPS nadále úzce spolupracují a organizují společně odborné konference.

Významné aktivity

ČGPS pořádá od svého založení pravidelná vědecká setkání ve formě 2–3denních celostátních konferencí, ve volebních letech jsou to sjezdy společnosti. Zatímco v poválečných letech bývaly tyto akce 3krát i vícekrát ročně, organizujeme nyní zpravidla jen jednu takovou schůzi ročně a těžiště odborných aktivit se stále více přenáší do práce odborných sekcí a komisí, které pro své členy pořádají pravidelná odborná setkání se specializovanou náplní.

Časopisy

Dějiny společnosti jsou nerozlučně spjaty s historií jejího časopisu. V dubnu 1921 vyšlo první číslo *Rozhledů v chirurgii a gynekologii*, od roku 1931 (od ročníku X) začal tento časopis vycházet ve dvou samostatných dílech, tj. v chirurgickém a gynekologickém díle, a to až do rozdělení společnosti. Gynekologický díl se pak změnil v samostatný časopis nazvaný *Československá gynekologie*. Rok po zániku federace změnil svůj název na *Česká gynekologie*, s pokračujícím číslováním ročníků, které se datuje od r. 1936. Prvním šéfredaktorem Československé gynekologie byl Josef Gruss (1936–1945), dále následovali Josef Lukáš (1946–1950), Miroslav Vojta (1951–1974) a Karel Balák (1975–1987). Posledním šéfredaktorem Československé gynekologie a prvním šéfredaktorem České gynekologie byl Jiří Presl.

Přestože *Česká gynekologie* je oficiálním časopisem ČGPS, vychází od r. 1991 další odborný časopis *Moderní gynekologie a porodnictví* (vydavatel dr. Čepický), od roku 1992 časopis *Gynekolog* (vedoucí redaktor doc. Tošner), od roku 1995 *Klimakterická medicína* (vedoucí redaktor doc. Donát) a od roku 1998 další dva časopisy: *Praktická gynekologie* (vedoucí redaktorka dr. Hošková) a *Plánování rodiny & reprodukční zdraví* (vedoucí redaktor doc. Tošner).

Zahraniční spolupráce

ČGPS je členem Světové federace gynekologů a porodníků (FIGO). Ve výboru FIGO působil v letech 1964–1976 akademik Kotásek, při posledních volbách na kongresu v Montrealu byl do výboru FIGO na 9leté funkční období opět zvolen představitel naší země a výbor ČGPS pro tuto funkci schválil svého předsedu doc. Unzeitiga.

Prostřednictvím svých sekcí je ČGPS členem také dalších odborných organizací:

- EAGO (Evropská asociace gynekologů a porodníků)
- ESHRE (Evropská společnost lidské reprodukce a embryologie)
- ESIDOG (Evropská společnost pro infekční onemocnění)
- ESGO (Evropská společnost gynekologické onkologie)
- FIGIJ (Mezinárodní federace gynekologie dětí a dospívajících)
- IFCPC (Mezinárodní společnost pro cervikální patologii a kolposkopii)
- IFSS (Mezinárodní federace společností pro fertilitu)
- ISM (Mezinárodní společnost pro menopauzu)
- UPIGO (Mezinárodní profesní organizace gynekologů a porodníků)
- WAPM (Světová asociace perinatální medicíny)

- WHO (Doc. Nezeitig je českým delegátem v programu WHO investování do zdraví žen a prof. Štembera je vedoucím pracovníkem pracoviště WHO pro perinatologii v České republice.)

Vnitřní členění

V rámci společnosti pracují nebo pracovaly tyto sekce a komise:

- Sekce perinatální medicíny (předseda: prof. MUDr. Zdeněk Štembera, DrSc.; pověřený člen výboru ČGOPS: prim. MUDr. Josef Míka)
- Sekce ultrazvukové diagnostiky (předseda a pověřený člen výboru ČGOPS: prof. MUDr. Evžen Čech, DrSc.)
- Sekce gynekologie dětí a dospívajících (předseda a pověřený člen výboru ČGOPS: prof. MUDr. Jan Hořejší, DrSc.)
- Sekce gynekologické endoskopie (předseda a pověřený člen výboru ČGOPS: prim. MUDr. František Zábranský, CSc.)
- Sekce asistované reprodukce (předseda a pověřený člen výboru ČGOPS: MUDr. Tonko Mardešić, CSc.)
- Sekce pro gynekologickou endokrinologii a sterilitu (předseda: prof. MUDr. Jaroslav Živný, DrSc., pověřený člen výboru ČGOPS: MUDr. Tonko Mardešić, CSc.)
- Sekce cytologická (předseda: prof. MUDr. Jitka Kobilková, DrSc., pověřený člen výboru ČGOPS: prof. MUDr. Jaromír Bouda, CSc.)
- Onkologická sekce (předseda a pověřený člen výboru ČGOPS: prof. MUDr. Jaromír Bouda, CSc.)
- Sekce kolposkopie a cervikální patologie (předseda: prof. MUDr. Jiří Kaňka, DrSc., pověřený člen výboru ČGOPS: prof. MUDr. Jaromír Bouda, CSc.)
- Komise prenatální diagnostiky (předseda a pověřený člen výboru ČGOPS: prof. MUDr. Antonín Zwinger, DrSc.)
- Komise pro psychosomatiku v gynekologii a porodnictví (předseda a pověřený člen výboru ČGOPS: MUDr. PhDr. Pavel Čepický, CSc.)
- Sekce porodnické analgezie a anestezie (předseda: MUDr. Antonín Pařízek, CSc., pověřený člen výboru ČGOPS: MUDr. PhDr. Pavel Čepický, CSc.)
- Sekce pro otázky menopauzy (předseda: doc. dr. Josef Donát, DrSc., pověřený člen výboru ČGOPS: doc. dr. Jindřich Tošner, CSc.)

Odbornosti urogynekologie, senologie a sexuální výchovy se osamostatnily a opustily rámec ČGOPS a vytvořily samostatné společnosti mimo rámec ČLS JEP, ale jsou s ČGOPS v pravidelném odborném kontaktu.

Předseda: Prof. MUDr. Jan Hořejší, DrSc.

2. LF UK, Praha-Motol

Vědecký sekretář: Doc. MUDr. Pavel Calda, CSc.

2. gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK, Praha

Podklady zpracovali prof. MUDr. Jan Hořejší, DrSc., a doc. MUDr. Pavel Calda, CSc.
Neaktualizováno.